

İnternet Kullanma Temel Nedenlerine Göre Üniversite Öğrencilerinin Problemlı İnternet Kullanımı ve Algıladıkları İletişim Beceri Düzeyleri

Aydoğın Aykut CEYHAN^a

Anadolu Üniversitesi

Öz

Bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin interneti temel kullanma nedenlerine göre problemlı internet kullanım düzeyleri ve algıladıkları iletişim beceri düzeylerinin farklılaşp farklılaşmadıklarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya, 411 üniversite öğrencisi [215'i kız (%52.30) ve 196'sı erkek (%47.70)] katılmıştır. Araştırmada, Problemlı İnternet Kullanım Ölçeği ve İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi, çok değişkenli varyans analizi ile gerçekleştirilmiştir. Bulgular, interneti temel kullanma nedenleri bakımından üniversite öğrencilerinin algıladıkları iletişim beceri düzeylerinin farklılaşmadığını, ancak problemlı internet kullanımı düzeylerinin farklılaştığını göstermiştir. Bu çerçevede, interneti kullanma temel nedeni bakımından "eğlenmek için interneti kullanan" ve "tanımadığı kişiler ile sosyal ilişkiler kurmak için interneti kullanan" üniversite öğrencilerinin problemlı internet kullanım düzeylerinin "bilgi elde etmek için interneti kullanan" öğrencilerden önemli derecede daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu sonuç, problemlı internet kullanımı belirtilerinin gelişiminde internetin eğlenme ve sosyal etkileşim içerikli kullanımının önemli bir risk faktörü olabileceğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Problemlı İnternet Kullanımı, İnternet Bağımlılığı, İletişim Becerisi, Üniversite Öğrencisi.

İnternet sağladığı pek çok olanak nedeniyle insan yaşamını kolaylaştırmakta, çeşitlendirmekte, zenginleştirmekte ve geliştirmektedir. Bununla birlikte, internetin insan yaşamına getirdiği olumlu katkıların yanı sıra kullanımına ilişkin problemlerin de arttığı görülmektedir. Böylece, her teknolojik araçta olduğu gibi internet kullanımının sağladığı olanaklar ve çeşitlilik beraberinde kullanıma yönelik problemlı insan davranışlarını da ortaya çıkarmaya başlamıştır. Örneğin, sanal ortamlarda başkalarına zarar verme ve dolandırıcılık, sanal şiddet sergileme, etik olmayan kullanım, yanlış bilgi verme veya bilgilendirme, uygun olmayan içeriğe

erişim ve sanal sosyal ilişkiler yolu ile doyum sağlama, internetin patolojik kullanımı veya internet bağımlılığı geliştirme gibi davranışlar sayılabilir (A. A. Ceyhan ve E. Ceyhan, 2007). Bu gibi internet kullanımına yönelik ortaya çıkan olumsuz kullanıcı davranışları internetin kullanım çeşitliliğine, süresine ve kullanıcı yaşının düşmesine bağlı olarak ileriki yıllarda büyük bir hızla artma eğilimindedir. Nitekim son zamanlarda internet kullanımı çok hızla bir biçimde artmakta olup, bu artış patolojik/problemlı internet kullanımını veya internet bağımlılığını ortaya çıkarabilmektedir (Chou, Condron ve Belland, 2005; Nalwa ve Anand, 2003)

Problemlı internet kullanımı (problematic internet use) veya internet bağımlılığı (internet addiction), internet ile ilişkili aşırı kullanımı ve oluşturduğu problemlerin etkilerini ifade etmek için kullanılmaktadır. Bu kavramlar ile birlikte, internet ile ilişkili davranışları betimlemek için internet bağımlılığı (internet dependency), patolojik internet kullanımı (pathological internet use), internet bağımlılığı bozukluğu (internet addiction disorder) gibi farklı kavramlar da kullanılabilmektedir (Beard ve

- a Dr. Aydoğın Aykut CEYHAN. Eğitim Bilimleri alanında Doçenttir. Çalışma alanları arasında son yıllarda problemlı internet kullanımı yer almaktadır. İletişim: Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Yunus Emre Kampüsü, 26470 Eskişehir. Elektronik Posta: aceyhan@anadolu.edu.tr. Tel: +90 222 3350580-3526 Fax: +90 222 3350579.

Wolf, 2001; Chou ve ark., 2005; Young, 1998). Kavram çeşitliliği nedeniyle, literatürde terminoloji bir sorun olarak yer almaktadır (Chou ve ark., 2005). Özellikle, popüler bir biçimde kullanılan internet bağımlılığı internetin aşırı kullanımını doğru bir biçimde yansıtmaması ve buna bağlı olarak diğer kimyasal bağımlılık türlerindeki fiziksel yoksunluk gibi belirtileri ve davranışları içermemesi nedeniyle (Beard ve Wolf, 2001) bu kavramın internetten kaynaklanan olumsuzlukların doğasını tam olarak kapsadığını söylemek güçleşmektedir. Nitekim, Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal Elkitabı (DSM)'nin gelecek baskılarında internet bağımlılığının yer alıp almamasına ilişkin tartışmalar halen sürmektedir (Dowling ve Quirk, 2008). Bu çerçevede, çağrıştırdığı anlamlar nedeniyle problemli, aşırı veya uyumsuz (maladaptive) internet kullanımını gibi kavramların kullanımının tercih edilmesi daha uygun olacaktır (Beard, 2002; Beard ve Wolf, 2001).

Problemli internet kullanımı, bireyin yoğun bir biçimde stres yaşamasına ve günlük etkinliklerinin fonksiyonel bozulmasına yol açacak biçimde internet kullanımını kontrol etmedeki yetersizliği ifade etmektedir (Shapira, Goldsmith, Keek Jr, Khosla ve McElroy, 2000). Bu çerçevede, problemli internet kullanımı bazı araştırmacılar (Schmitz, 2005; Shapira ve ark., 2000; Shapira ve ark., 2003; Young, 1998, 2004) tarafından bir tür dürtü kontrol bozukluğu olarak belirtilmektedir. Bilişsel davranışsal model ise depresyon, sosyal kaygı ve madde bağımlılığı gibi psikopatolojinin bireyleri problemli internet kullanımının belirtilerini göstermeye daha duyarlı hale getireceğini ileri sürmektedir. Ayrıca, uyumsuz bilişler veya düşüncelerin ve sosyal izolasyon/sosyal destek eksikliğinin problemli internet kullanımı belirtilerinin sebepleri olabildiğini belirtmektedir (Davis, 2001).

Literatürde, problemli internet kullanımına ilişkin çok sayıda araştırma vardır. Araştırma sonuçları; aşırı/problemli/patolojik internet kullanımı veya internet bağımlılığının yalnızlık (Ceyhan ve Ceyhan, 2008; Erdoğan, 2008; Keser Özcan ve Buzlu, 2007; Moody, 2001; Nalwa ve Anand, 2003; Whang, Lee ve Chang, 2003), düşük benlik saygısı (Niemz, Griffiths ve Banyard, 2005; Wu ve Cheng, 2007; Yang ve Tung, 2007), depresyon (Ceyhan ve Ceyhan, 2008; Keser Özcan ve Buzlu, 2007; Yang ve Tung, 2007; Yen, Ko, Yen, Wu ve Yang, 2007; Whang ve ark., 2003; Young ve Rogers, 1998), dıştan denetim ve antisosyal eğilim belirtileri (A. A. Ceyhan ve E. Ceyhan, 2007), psikolojik belirtiler (Ceyhan, 2008), bağımlılık ve çekingenlik (Yang ve Tung, 2007), utangaçlık (Chak ve Leung, 2004), sos-

yal olarak ketlenmeme (Niemz ve ark., 2005), düşük sosyal destek (Keser Özcan ve Buzlu, 2007; Wu ve Cheng, 2007) ve internetten alınan haz faktörleri (Aslanbay, 2006) ile önemli bir ilişkiye sahip olduğunu göstermektedir. Bu araştırma sonuçları, problemli internet kullanımının bireylerin çeşitli psikososyal niteliklerinden bağımsız olmadığına işaret etmektedir. Ayrıca, bazı kişisel ve psiko-sosyal özellikler bireylerin internet kullanmadaki temel amaçlarının oluşmasında da belirleyici bir rol oynayabilmektedir. Bireyler interneti çok çeşitli amaçlar için kullanmaktadırlar. İnternet kullanımı genel olarak iletişim, bilgi edinme ve eğlence gibi güdüler çerçevesinde kullanılmaktadır (Shaw ve Gant, 2002). Araştırma sonuçları patolojik internet kullanıcılarının eğlence, sanal sosyal ilişkiler ve duygusal destek gibi daha çözümlenir internet kullanmalarının olası olduğunu işaret etmektedir (Morahan-Martin ve Schumacher, 2000). Bu kullanım amaçları dikkate alındığında genel olarak bireylerin bilgi elde etmek, eğlenmek, tanıdığı veya yakınları ile iletişim kurmak ve tanımadığı kişiler ile sosyal ilişkiler kurmak üzere interneti kullanabildikleri görülmektedir. Bu kullanım biçimlerine bağlı olarak da bireylerin problemli internet kullanım davranışı geliştirebilmeleri ya da bağımlılık yapma potansiyeli değişebilmektedir (Meerkerk, Van Den Eijden ve Garretsen, 2006). Nitekim, internet bağımlılığı, pek çok farklı türden davranış ve muhtemelen farklı bağımlılık türlerini kapsayan kompleks bir fenomen olarak ifade edilmektedir (Niemz ve ark., 2005). Benzer biçimde, internetin kendisinin bağımlılık yapıcı olmadığı, spesifik kullanımının patolojik internet kullanımını gelişiminde önemli bir rol oynadığı belirtilmektedir (Young, 1998).

Literatürde internetin temel kullanım amacına yönelik çok sayıda araştırmanın var olduğu görülmektedir. Araştırmalar problemli internet kullanıcılarının/internet bağımlılarının internetin sohbet (chat) odalarını, etkileşimli çevrimiçi oyunlarını (Chak ve Leung, 2004; Leung, 2004; Young, 1998), e-mail yoluyla iletişim ve haberleşme gruplarını (Young, 1998; Chak ve Leung, 2004), ICQ (Chak ve Leung, 2004; Leung, 2004), oyun ve erotik unsurlarını (Meerkerk ve ark., 2006); sosyal, serbest zaman ve sanal duygusal kullanımlarını (Kesici ve Şahin, 2009); iletişim kurma ve eğlence vakit geçirme işlevini (E. Ceyhan ve A. A. Ceyhan, 2007; Ceyhan, Ceyhan ve Kurtyılmaz, 2009) daha çok kullandıklarını; çevrimiçi cinsel etkinliklere hem eğlenmek hem bilgilenecek için başvurduklarını (Boies, Cooper ve Osborne, 2004); genel bilgi aramanın dışında e-mail, dosya transferi, haber edinme, alışveriş, çevrimiçi oyun oynama ve sohbet yapma gibi internet etkinliklerini daha çok tercih ettiklerini (A.

A. Ceyhan, 2007); yeni insanlarla tanışmak, duygusal destek aramak, ve sosyal olarak interaktif oyunlar oynamak için kullandıklarını (Morahan-Martin ve Schumacher, 2003) göstermektedir. Ayrıca, interneti temelde herhangi bir konuda bilgi elde etmek için kullananlara göre, temelde interneti sosyal olarak sanal ilişkiler elde etmek için kullananların internete ilişkin daha yoğun olumsuz sonuçlar yaşadığı ve daha yoğun olarak sosyal fayda/rahatlık elde etmek için internet kullandığı, ve temelde eğlenmek için kullananların daha yoğun olumsuz sonuçlar yaşadıkları bulunmuştur (E. Ceyhan, 2007). Bu bulguları destekler biçimde, sosyal/eglence motivasyonu ve hazzı ile internette sörf yapmanın internet bağımlılığı ile önemli bir korelasyona sahip olduğu (Yang ve Tung, 2007), problemlı internet kullanımı artarken interaktif ve eğlence içeren internet etkinliklerinin de arttığı, buna karşın genel bilgi arama ve akademik araştırma gibi internet etkinliklerinin azaldığı (Keser Özcan ve Buzlu, 2007) bulunmuştur. Benzer biçimde, bağımlı olmayanların internetten bilgi protokolleri ve www (world wide web) gibi internet üzerinden ulaşılabilen bilgi toplama (Young, 1998) veya bilgi edinme fonksiyonlarını (Leung, 2004) kullandıkları ortaya konmaktadır.

Literatürdeki, yukarıda belirtilen internetin temel kullanım amacını içeren araştırmaların sonuçları, problemlı internet kullanıcılarının/internet bağımlılarının iki yönlü iletişim fonksiyonlarını baskın bir biçimde kullandıklarını (Young, 1998), senkronize iletişim çevresinde zamanlarının çoğunu harcadıkları (Leung, 2004) veya interaktif kullanımlara açıkça eğilim gösterdiklerini (Thatcher ve Goolam, 2005) işaret etmektedir. Aynı zamanda, araştırma bulguları internetin kendisinin bağımlılık yapıcı olmadığını, ancak bazı spesifik internet kullanıcılarının, özellikle interaktif fonksiyonların patolojik internet kullanımının gelişimine katkı sağladığına ilişkin görüş (Chou ve ark., 2005) ile tutarlıdır. Bu araştırma bulguları genel olarak değerlendirildiğinde; internet kullanımı açısından bireyleri sağlıklı veya sağlıklı/problemlı internet kullanım davranışı sergileyen kullanıcılar olarak ayırt etmede kullanım amacının oldukça önemli bir belirleyici olduğu, problemlı internet kullanıcılarının çoğunlukla eğlence, sosyal içerikli etkinlikler ve etkileşimli sanal oyunları kullandıklarını göstermektedir. Dolayısıyla, internet bağımlılığını inceleyen kullanım içeriğinin de dikkate alınması gerekir (Hall ve Parsons, 2001). Bunun içinde, bu araştırma bireylerin internet kullanım nedeni ile problemlı internet kullanım davranışı arasındaki ilişkiyi genç yetişkinler olan üniversite öğrencileri üzerinde inceleme amacıyla gerçekleştirilmiştir.

İnternet kullanımı son yıllarda özellikle gençler arasında artmaktadır (Johansson ve Götestam, 2004). Bu nedenle, üniversite öğrencileri problemlı internet kullanımı veya internet bağımlılığı geliştirmeye oldukça yatkındırlar (Anderson, 2001; Kim, 2007; Nalwa ve Anand, 2003). Çünkü üniversite öğrencileri eğitimlerinin veya derslerin bir parçası olarak interneti kullanabilmekte (Kim, 2007; Nalwa ve Anand, 2003) ve üniversiteden rahatlıkla internete erişebilmektedirler (Anderson, 2001, Kim, 2007). Ayrıca, üniversite öğrencilerinin yaşamlarına ilişkin psikolojik ve çevresel faktörler, onların internet bağımlılığında oldukça fazla etkilenmelerine ortam hazırlayabilmektedir (Hall ve Parsons, 2001). Çünkü üniversite öğrencileri, içinde buldukları dönem gereği çok çeşitli yaşam güçlükleri veya sorunları ile karşı karşıya kalabilmektedirler. Örneğin, barınma, beslenme, sağlık gibi fiziksel temelli ihtiyaçlarını karşılama, bunu finanse etme, bulunduğu çevreye uyum sağlama, eğitsel güçlüklerine çözüm bulma, seçtiği mesleğe hazırlanma, serbest zamanlarını değerlendirme, bir sosyal gruba katılma ve ait olma, kendine güvenme, sevmeye-sevilmeye ve çevresi ile yakın duyuru ilişkiler geliştirme gibi sorunlar sayılabilir. Bu gibi yaşam güçlükleri ile başa çıkma ve ihtiyaçlarına doyum bulma çabası öğrencinin yaşam kalitesi ve ruh sağlığı üzerinde de önemli bir belirleyici olabilmektedir. Erikson'un psikososyal gelişim kuramı açısından ise üniversite öğrencileri veya genç yetişkinler yakınlığa karşı uzaklık olarak nitelendirilen bir gelişim karmaşası içerisinde bulunmaktadır. Sağlıklı bir kişilik gelişimi için genç yetişkinlerin bu gelişim karmaşasını çözümlenerek başkaları ile yakın ilişkiler kurabilme becerileri geliştirebilmeleri gerekir. Bu nedenle, üniversite yıllarını içeren genç yetişkinlik dönemi, ergenlik gelişim görevlerinin pekiştirildiği, bireylerin kimlik duygusunun kararlılık kazandığı ve yakın ilişkilerin geliştirildiği bir dönemdir (Kılıççı, 1989).

Genç yetişkinlik döneminde temel gelişimsel görev, genç yetişkinin kimliğini yitirme kaygısı olmaksızın başkaları ile yakınlaşması, yakın ilişkiler geliştirmesi, bu yakın ilişkilerde özverilerde bulunabilmesi gibi niteliklere sahip olmasıdır. Ancak, kendi kimliğini yitireceği kaygısı ile yakın ilişkiler kurmayan veya kurmaktan kaçınan genç yetişkinler ise yalnızlık duygusu geliştirebilmektedir (Öztürk, 1994). Ayrıca, ergenlikte yaşanan kimlik karmaşası çözümlenmemiş olarak bu döneme taşınmış ise bunun sonucunda genç yetişkinler çevreleri ile yaşantılarını, duygu ve düşüncelerini paylaşamayabilmekte, derin ve köklü arkadaşlık ilişkileri geliştiremeyebilmekte, yoğun duygusal romantik ilişkiler kuramayabilmekte ve kimlik karmaşası

sını bu dönemde de sürdürebilmektedirler. Bu çerçevede, kimlik oluşturma ve yakın ilişkiler kurma gibi gelişimsel görevler üniversite öğrencileri için iki temel stres faktörü olabilmektedir. Bu stres faktörleri, bireylerin internete kolayca erişebildiği bir ortam içerisinde bireylerin problemleri internet davranışları göstermelerine yol açabilmektedir (Hall ve Parsons, 2001). Nitekim, internet bağımlısı olarak betimlenen gençlerin gelişim krizlerini başarılı bir biçimde çözümlenmeleri daha düşük iken başarısız çözümlenmelerinin daha yüksek olduğu ortaya konmaktadır (Huang, 2004). Gelişimsel sorunların beraberinde getireceği problemleri internet kullanımı gibi sorunların ortaya çıkmaması açısından, üniversite öğrencilerinden içinde bulunduğu gelişim döneminin özelliği gereği gelişimsel görevlerini başarmaları ve aynı zamanda yaşamını getirdiği çeşitli güçlükler ile de baş edebilmeleri gerekir. Bunun için de, üniversite öğrencilerinin öncelikle çevreleri ile iyi ilişkiler kurabilmelerini sağlayacak etkili iletişim becerilerine sahip olmaları oldukça önemlidir (Ceyhan, 2006).

Genç yetişkinler, her gelişim döneminde bireylerin ihtiyaç duyabildiği gibi, çevreleri ile etkili kişilere ilişkiler kurmak için etkili iletişim becerilerine ihtiyaç duyarlar. Çünkü kişilerarası ilişkiler iletişime dayalı gerçekleşmekte olup, iletişimin sağlıklı bir biçimde gerçekleştirilememesi beraberinde yalnızlık gibi çeşitli sorunlar yaratabilmektedir (Korkut, 1996). Örneğin, bazı gençler yeni insanlar ile tanışmak ve yeni ilişkiler geliştirmek için pek bir sorun yaşamaz iken, bazı gençler sosyal açıdan zayıf oldukları için yakın ilişkiler kurmada güçlük yaşayabilmektedirler (Anderson, 2001). Bu nedenle; etkili iletişim kurma, beceri gerektiren bir özellik taşımaktadır (Korkut, 1999). Etkili iletişim becerileri ise kişiler arasındaki ilişkileri kolaylaştıran etkin dinleme ve tepki verme davranışlarını ifade etmektedir (Korkut, 1996, 2005). Bu iletişim becerileri yaşantılar yoluyla öğrenilmekte olup (Korkut, 1996), yaşamın ilk yıllarından itibaren çocuk ve gençlere öğretilmesi gerekir (Korkut, 1999). Araştırma bulguları insanlarla olmak isteyenlerin algıladıkları iletişim becerilerinin yalnız olmayı tercih edenlere göre daha iyi olduğunu (Korkut, 1999) ve etkili iletişim becerilerine sahip olarak kendilerini algılayan gençlerin daha yüksek kişisel, sosyal ve genel uyum düzeyine sahip olduğuna (Ceyhan, 2006) işaret etmektedir. Bu açıklamalar ve araştırma bulguları çerçevesinde, genç yetişkinlerin etkili iletişim becerilerine sahip olmalarının onların gelişimsel görevleri olan yakın ilişkiler kurma ve kimlik duygusu gelişimi için temel bir faktör olduğu belirtilebilir. Bu çerçevede de, genç yetişkinlerin yetersiz iletişim becerilerinin onların yaşamların-

da çeşitli sorunlar yaratmakla birlikte, internet kullanımı davranışlarının ve içeriğinin belirlenmesinde de önemli bir risk faktörü olduğu söylenebilir.

Sonuç olarak, araştırmacılar tarafından genç yetişkinlerin iletişim becerileri gibi çeşitli özelliklerinin internetin kullanım amaçları açısından incelenmesi, internet kullanım davranışlarının yarattığı sonuçları ve bu davranışın altında yatan patolojinin veya davranışın nedenlerinin anlaşılmasına oldukça önemli katkılar sağlayabilecektir. Özellikle internet kullanım amacı çeşitliliğinin, süresinin ve erişim kolaylığının gençlerde oldukça yaygınlaştığı dikkate alındığında internet kullanım amaçlarının çeşitli yönleri ile incelenmesi daha önemli hale gelmektedir. Böylece, bu araştırma sonuçları doğrultusunda, gençlerin internet kullanım davranışı örüntüsü belirlenebilecek ve bu çerçevede gerekli önleyici ve koruyucu hizmetler, etkili rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri gerçekleştirilebilecektir.

Araştırma, internet kullanma temel nedenlerine göre üniversite öğrencilerinin problemleri internet kullanım davranışlarının ve algıladıkları iletişim beceri düzeylerinin önemli bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu çerçevede, aşağıdaki araştırma sorusuna yanıt aranmaktadır:

Üniversite öğrencileri interneti temel olarak kullanma nedenlerine (bilgi elde etmek için interneti kullanma, eğlenmek için interneti kullanma, tanıdığı kişiler veya yakınları ile iletişim kurmak için interneti kullanma ve tanımadığı kişiler ile sosyal ilişkiler kurmak için interneti kullanma gibi) göre problemleri internet kullanım düzeyleri ve algıladıkları iletişim beceri düzeyleri önemli bir biçimde farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli ve Çalışma Grubu

Araştırma, mevcut durumu betimlemeye yönelik ilişkisel tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın bağımsız değişkeni üniversite öğrencilerinin interneti temel kullanma nedenleri ve bağımlı değişkenleri de problemleri internet kullanım düzeyi ile algılanan iletişim beceri düzeyidir. Araştırma, Anadolu Üniversitesi'nin Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu örgün programlarından orantısız eleman örneklem yoluyla belirlenen 411 üniversite öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın veri grubu, 215'i kız (%52.30) ve 196'sı erkek (%47.70) öğrenciden

oluşmuştur. Öğrencilerin 170'i (%41.30) birinci sınıf, 60'i (%14.60) ikinci sınıf, 114'ü (%27.70) üçüncü sınıf ve 61'i (%14.80) dördüncü sınıfa devam etmektedir. 6'sı (%1.40) ise yanıt vermemiştir.

Veri Toplama Araçları

Problemlı İnternet Kullanımı Ölçeği (PİKÖ): PİKÖ, Ceyhan, Ceyhan ve Gürçan (2007) tarafından internet kullanımının normalden patolojiye uzanan genişlikte yoğunluğunun değişiklik gösterebileceği sayılısından hareketle üniversite öğrencilerinin problemlı internet kullanım düzeylerini ölçmek üzere geliştirilmiştir. Ölçek, bireyin kendini ifade etmesine dayalı bir boyutsal ölçek olup, "tamamen uygun"dan "hiç uygun değil"e kadar değişen aralıkta beşli derecelendirme ile yanıtlanan 33 maddeden oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek puanlar 33 ile 165 arasında değişebilmektedir. Bu çerçevede, ölçekten alınabilecek puanların yüksekliği bireylerin internet kullanımlarının sağlıklılaşığına, onların yaşamlarını olumsuz bir biçimde etkilediğine ve internet bağımlılığı gibi bir patolojiye eğilim oluşturabileceğine işaret etmektedir (Ceyhan ve ark., 2007).

Ölçeğin üniversite öğrencilerinden elde edilen açılımlayıcı faktör analizi sonuçları, ölçeğin internetin olumsuz sonuçları, sosyal fayda/sosyal rahatlık, aşırı kullanım olmak üzere üç alt faktörden oluştuğunu ortaya koymuştur. Bu üç faktör birlikte toplam varyansın %48.96'sını açıklamıştır. PİKÖ'nün ayırt edici geçerliğinin bir göstergesi olarak haftada ortalama interneti kullanma süresi açısından internette daha çok zaman geçirenlerin daha fazla problemlı internet kullanımına sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca, kendisini internet bağımlısı olarak algılayanların problemlı internet kullanım düzeyleri kendisinde hiçbir bağımlılık olmadığını belirtenlerden önemli biçimde daha yüksek çıkmıştır ($p<.05$). PİKÖ'nün benzer ölçek olan Davis'in İnternette Bilişsel Durum Ölçeği Türkçe adaptasyonu (Keser Özcan ve Buzlu, 2005) ile arasındaki korelasyon katsayısı ise 0.61 olarak bulunmuştur. PİKÖ'nün iç tutarlılık katsayısı (α) ise 0.94 olarak elde edilmiştir. Madde toplam puan güvenilirliği katsayılarının ise 0.31 ile 0.70 arasında ($p<.001$) değiştiği ortaya çıkmıştır. Ölçeğin test tekrarı korelasyonu ise 0.81 olarak ($p<.001$) ve iki parçası arasındaki korelasyon ise 0.83 olarak bulunmuştur (Ceyhan ve ark., 2007).

İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ): İBDÖ, Korkut (1996) tarafından bireylerin iletişim becerilerini nasıl değerlendirdiklerini belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Beşli Li-

kert tipinde bir ölçek olan İBDÖ, iletişim becerilerine ilişkin değerlendirmeleri içeren 25 olumlu ifadede oluşmaktadır. Ölçekten elde edilebilecek toplam puan 25 ile 125 arasında değişebilmekte olup, ölçekten alınacak puanların yüksekliği bireyin kendi iletişim becerilerine ilişkin olumlu yönde değerlendirmelere sahip olduğunu göstermektedir. Korkut (1999) tarafından üniversite öğrencileri ve yetişkin grupları ile gerçekleştirilen geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarında, İBDÖ'nün Empatik Eğilim Ölçeği ile geçerlilik katsayılarının yetişkinler için .48 ve üniversite öğrencileri için .52 olarak bulunmuştur. İBDÖ'nün güvenilirlik çalışmalarında ise ölçeğin iç tutarlılık katsayıları ise yetişkinler için .75 ve üniversite öğrencileri için .86 olarak elde edilmiştir. Ölçeğe ilişkin testin tekrarı güvenilirlik katsayısı ise 0.78 olarak ortaya çıkmıştır. Böylece, İBDÖ üniversite öğrencilerinin ve yetişkinlerin iletişim becerilerine ilişkin değerlendirmelerini elde etmek için araştırmalarda kullanılabilir geçerli ve güvenilir bir ölçek olarak ortaya konmuştur (Korkut, 1999).

Bilgi Anketi: Araştırmada bireylerin bazı kişisel ve internet kullanım davranışları hakkında bilgi toplamak için bir bilgi anketi geliştirilmiştir. Bu ankette, öğrencilerin cinsiyet ve sınıf gibi kişisel bilgileri ile internet kullanmadaki temel amaçlarına ilişkin sorular yer almıştır. Bu çerçevede, öğrenciler internet kullanmadaki temel (birincil) amaçlarının ne olduğu sorusuna, "bilgi edinmek", "eğlenmek", "tanınmadığım kişilerle sosyal ilişkiler kurmak" ve "tanındıklarım ve yakınlarım ile iletişim kurmak" seçeneklerinden kendilerine en uygun olanı işaretleyerek yanıt vermişlerdir.

İşlem

Araştırmanın verileri, 2008 Ekim-Kasım ayı içerisinde araştırmacı tarafından araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilere ders saatlerinde ölçme araçlarının uygulanması ile elde edilmiştir. Veri toplama araçlarının tümünün yaklaşık 20 dakikada yanıtlandığı gözlenmiştir. Araştırmanın uygulamalarına 439 öğrenci katılmıştır. Ancak, 11 öğrencinin veri toplama araçlarını uygun bir biçimde dolduramaları ve 17 öğrencinin puanlarının uç değer olması nedeniyle, istatistiksel işlemler 411 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verilerinin çözümlenmesi, SPSS 15 for Windows paket programı kullanılarak çok değişkenli varyans analizi (MANOVA) tekniği ile yapılmıştır. Araştırmada, önem düzeyi .05 olarak kabul edilmiş, ayrıca I.Tip hatayı kontrol etmek üzere Bonferroni düzeltmesi yapılmıştır.

Tablo 1.

Üniversite Öğrencilerinin İnterneti Kullanma Temel Nedenlerine Göre Problemlı İnternet Kullanım Ölçeği (PIKÖ) ve İletişim Becerileri Değerlendırme Ölçeği (İBDÖ)'nden Elde Ettikleri Puanların Ortalama ve Standart Sapmaları

İnterneti kullanma temel nedeni	n	PIKÖ		İBDÖ	
		\bar{x}	s	\bar{x}	s
1. Bilgi elde etmek için interneti kullanma	252	54.05	14.39	103.19	11.97
2. Eğlenmek için interneti kullanma	32	65.90	17.11	102.84	11.21
3. Tanımadığı kişiler ile sosyal ilişkiler kurmak için interneti kullanma	35	65.88	14.13	101.91	11.39
4. Tanıdığı kişiler ile iletişim kurmak için interneti kullanma	92	58.57	15.75	104.13	10.66
Toplam	411	56.99	15.47	103.26	11.55

Bulgular

Araştırmada, üniversite öğrencilerinin interneti temel kullanım nedeni bakımından problemlı internet kullanım ve algılanan iletişim becerisi düzeyleri bakımından farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Bu amaçla, verilerin çok değişkenli varyans analizi (MANOVA) tekniği ile analiz edilmesi istenmiştır. Bunun içinde ilk önce çok değişkenli normallik varsayımını incelemek üzere analizde yer alan değişkenlere ilişkin uç değerlerin olup olmadığını anlamak için Mahalanobis uzaklık değerleri hesaplanmış ve çok değişkenli normallik bozan uç değerler ($X^2=5.99$, $sd=2$) belirlenmiştır. Sonuçta 17 kişinin verilerinin uç değer olduğu anlaşılmıştır ve bu kişilerin verileri analize dahil edilerek, analizler 411 öğrencinin verileri üzerinden gerçekleştirilmiştir. Analize dahil edilen verilere ilişkin betimleyici istatistikler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1'de gösterilen her bir internet kullanma temel nedeni gruplarına ilişkin hücrelerdeki ortalamaların önemli bir biçimde farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için MANOVA gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla, ilk olarak bağımlı değişkenlere ilişkin kovaryans matrislerinin eşitliği incelenmiş ve test sonuçları önemsiz bulunduğu için kovaryansların eşitliği varsayımının karşılandığı anlaşılmıştır (Box's $M=9.09$, $F=0.99$, $p=.44$). Aynı zamanda, bağımlı değişkenlere ilişkin gruplar arası varyans eşitliği test sonuçlarının da önemsiz bu-

lunması nedeniyle, varyansları eşitliği varsayımının da sağlandığı görülmüştür (Varyansların eşitliği için Levene's Testi sonuçları: PIKÖ için $F=2.07$, $p=.10$ ve İBDÖ için $F=0.74$, $p=.53$). Daha sonra, Wilks' Lambda Testi sonuçları interneti kullanma temel nedenleri bakımından üniversite öğrencilerinin problemlı internet kullanım düzeylerinin veya algıladıkları iletişim beceri düzeylerinin önemli farklılıklar gösterdiğini ortaya koymuştur ($\Lambda=.92$, $F=5.86$, $p=.001$). Ayrıca, çoklu etki büyüklüğü değerinin ise zayıf olduğu ($\eta^2=.04$) bulunmuştur.

MANOVA istatistiği önemli olduğu için, onu izleyen denekler-arası etki testlerinin sonuçları dikkate alınmıştır. Bu analizler için ise I. Tip hatayı (α) önlemek amacıyla Bonferroni düzeltmesi yapılarak önem düzeyi .025 olarak belirlenmiştir. Analizi sonuçları interneti kullanma temel nedenleri bakımından üniversite öğrencilerinin problemlı internet kullanım düzeylerinin önemli bir farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur [$F(3,407)=11.58$, $p=.001$]. Bununla birlikte, interneti kullanma temel nedenleri bakımından üniversite öğrencilerinin algıladıkları iletişim beceri düzeylerinin önemli bir farklılık göstermemiştir [$F(3,407)=.35$, $p=.79$]. Ayrıca, bu sonuçları destekler biçimde, interneti kullanma temel nedenleri faktörünün problemlı internet kullanım düzeyi üzerinde orta düzeyde bir etki büyüklüğüne ($\eta^2=.08$) sahip iken, iletişim beceri düzeyi üzerinde etki büyüklüğünün yok denecek kadar az olduğu ($\eta^2=.003$) ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.

İnterneti Kullanma Temel Nedenlerine Göre Üniversite Öğrencilerinin Problemlı İnternet Kullanım Düzeylerinin İkili Grup Karşılaştırmalarına İlişkin Sonuçlar

İnterneti kullanma temel nedeni	1.	2.	3.	4.
1. Bilgi elde etmek için interneti kullanma	-	11.85*	11.83*	4.52
2. Eğlenmek için interneti kullanma	-	-	.02	7.33
3. Tanımadığı kişiler ile sosyal ilişkiler kurmak için interneti kullanma	-	-	-	7.31
4. Tanıdığı kişiler ile iletişim kurmak için interneti kullanma	-	-	-	-

* $p<.001$

İnterneti kullanma temel nedenleri bakımından üniversite öğrencilerinin problemlı internet kullanım düzeylerinin önemli bir farklılık göstermesi nedeniyle, bu farkın kaynağını belirlemek üzere varyans sonrası ikili grup karşılaştırma sonuçları incelenmiştir. Bunun içinde, I. Tip hatayı (α) önlemek üzere Bonferroni düzeltmesi yapılarak önem düzeyi .004 olarak dikkate alınmıştır. MANOVA sonrası ikili grup karşılaştırmalarına ilişkin sonuçlar Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2'den de anlaşılacağı üzere; analiz sonuçları olası ikili karşılaştırmalardan sadece, "bilgi elde etmek için interneti kullanma" ile "eğlenmek için interneti kullanma" ve "tanımadığı kişiler ile sosyal ilişkiler kurmak için interneti kullanma" arasındaki ortalamaların önemli bir farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur ($p < .001$). Böylece, temelde bilgi elde etmek için interneti kullanan üniversite öğrencilerinin problemlı internet kullanım düzeylerinin ($X=54.05$, $s=14.39$) hem temelde eğlenmek için interneti kullananlardan ($X=65.90$, $s=17.11$) hem de temelde tanımadığı kişiler ile sosyal ilişkiler kurmak için interneti kullananlardan ($X=65.88$, $s=14.13$) önemli bir biçimde daha düşük olduğu belirlenmiştir. Bunun dışındaki, diğer ikili karşılaştırmalar için ise herhangi bir önemli farklılık ortaya çıkmamıştır.

Tartışma

Araştırmanın bulguları, interneti kullanma temel nedenleri bakımından üniversite öğrencilerinin problemlı internet kullanım düzeylerinin önemli bir biçimde farklılaştığını, ancak algılanan iletişim becerileri açısından önemli bir farklılaşmanın olmadığını göstermektedir. Bu çerçevede, interneti kullanma temel nedenleri problemlı internet kullanımından incelendiğinde, üniversite öğrencilerinden eğlenmek için interneti kullananların ve tanımadığı kişiler ile sosyal ilişkiler kurmak için interneti kullananların problemlı internet kullanım davranışlarının, temelde bilgi elde etmek için interneti kullananlardan daha fazla olduğunu ortaya koymuştur. Bu sonuç, internet kullanım biçimine bağlı olarak bireylerin problemlı internet kullanım davranışı geliştirme olasılığının değiştiğine (Meerkerk ve ark., 2006) ve internetin temel kullanım amacının problemlı internet kullanım davranışının oluşumunda önemli bir belirleyici olabildiğine işaret etmektedir. Aynı zamanda araştırma bulguları, çeşitli araştırma sonuçlarına dayalı olarak internetin kendisinin bağımlılık yapıcı olmadığını, ancak bazı spesifik internet kullanımının, özellikle interaktif fonksiyonların patolo-

jik internet kullanımının gelişimine katkı sağladığına ilişkin görüşü (Chou ve ark., 2005) desteklemektedir.

Literatürde, internet kullanım nedenleri ile problemlı internet kullanımı veya internet bağımlılığı arasındaki ilişkiyi ortaya koyan çok sayıda araştırma bulunmaktadır. Bu araştırmaların bulguları (Boies ve ark., 2004; A. A. Ceyhan, 2007; E. Ceyhan, 2007; E. Ceyhan ve A. A. Ceyhan, 2007; Ceyhan ve ark., 2009; Chak ve Leung, 2004; Leung, 2004; Keser Özcan ve Buzlu, 2007; Kesici ve Şahin, 2009; Meerkerk ve ark., 2006; Morahan-Martin ve Schumacher, 2003; Yang ve Tung, 2007; Young, 1998) genel olarak değerlendirildiğinde; internet kullanımından bireyleri sağlıklı veya sağlıklı/problemlı internet kullanım davranışı sergileyen kullanıcılar olarak ayırt etmede kullanım amacının oldukça önemli belirleyici olduğu; problemlı olmayan internet kullanıcılarının internetin bilgi edinme temelli kullanımını daha çok tercih ederken, bunun tam tersine problemlı internet kullanıcılarının eğlence, sosyal içerikli etkinlikler ve etkileşimli sanal oyunları kullanma eğiliminde olduklarını işaret etmektedir. Bu değerlendirme; mevcut araştırmanın bulguları ile tutarlı olup, problemlı internet kullanımı belirtilerinin gelişiminde internetin temelde eğlenme ve sosyal etkileşim içerikli kullanımının önemli bir risk faktörü olabildiğini açıkça vurgulamaktadır

Literatürü destekler biçimde, araştırma sonuçlarının temelde bilgi elde etmek için interneti kullananlara göre, eğlenmek ve tanımadığı kişiler ile sosyal ilişkiler kurmak için interneti kullanan üniversite öğrencilerinin daha çok problemlı internet kullanım belirtileri göstermelerinin çok çeşitli nedenleri olabilir. Üniversite öğrencilerinin internete daha kolaylıkla erişebilmeleri, yenilikleri daha kolay takip edebilmeleri ve ders dışı etkinlikler için yeterli zamana sahip olabilmeleri, eğitim etkinlikleri için sıklıkla bilgisayar teknolojisi ve internet kullanmaları gibi sebepler onların internette daha çok zaman geçirmelerini ve dolayısıyla aşırı kullanım davranışı sergilemelerine ortam yaratabilmektedir. Bu ortama sahip üniversite öğrencileri içinde buldukları gelişim dönemi gereği barınma, beslenme, ekonomik, eğitimsel yaşantı ve arkadaşlık ilişkileri gibi çok çeşitli boyutlarda sorunlar ile karşı karşıya kaldıkları zaman interneti bir kurtarıcı araç olarak kullanmayı seçebilmektedirler. Böylece, öğrenciler için internet sorunlardan kaçın veya uzaklaşmanın, özellikle eğlenmenin ve yeni insanlar ile tanışarak özgürce vakit geçirmenin, paylaşmanın bir aracı haline dönüşebilir. Örneğin; zaman zaman bazı öğrenciler sorunları ile mücadele etmek, problemleri üzerinde düşünmek yerine interneti bir sorunlardan kaçış

veya rahatlatma yeri olarak düşünebilir. Nitekim internet bağımlılığı duygusal güçlüklerden (örneğin, stres, depresyon, kaygı) veya problemlili durumlarından veya kişisel zorluklardan (örneğin iş yaşamında tükenmişlik, akademik problemler, işsizlik, aile içi geçimsizlik) kaçış üreten bir sanal içerik sağlar. Bu çerçevede, internet bağımlıları bilgi elde etmek için bilgisayarı daha az kullanırken yaşam problemleri ile başa çıkmak için bir psikolojik kaçış olarak daha çok kullanırlar (Young, 2004).

Araştırma sonuçları internet bağımlılığına sahip olan bireylerin bağımlı olmayanlara göre aile, okul, sağlık ilişkileri ve finansal problemler yaşadıklarını (Yang ve Tung, 2007), daha çok gerçeklerden kaçma çabası gösterdiklerini (Whang ve ark., 2003) ortaya koymaktadır. Böylece, öğrenciler daha çok internetin eğlenme ve yeni insanlar ile tanışma işlevlerini içeren kullanımlarını tercih ederken, bu etkinliklerde daha çok doyum sağlamakta ve beraberinde, aşırı kullanım ile bunun yarattığı olumsuz sonuçları da daha çok yaşıyor olabilirler. Ayrıca, bazı üniversite öğrencileri için günlük yaşamlarında serbest zamanlarını değerlendirmek oldukça önemli bir sorun haline gelebilir. Özellikle genç yetişkinin çevreye uyum güçlüğü yaşaması, bir gruba kendini ait hissetmemesi veya katılmaması, çeşitli sosyokültürel ve sportif etkinliklere ilişkin becerilere veya olanaklara sahip olmaması gibi faktörler de, gençlerin internet kullanımına yönelmelerine katkıda bulunabilir. Bu durumda, gençler için internet temelde bir bilgi elde aracı yerine, sağlıklı bir biçimde vazgeçilmez bir eğlence ve paylaşım aracı haline dönüşebilir. Örneğin, sohbet kullanıcılarının önemli bir kısmını gençler olduğu, bu gençlerin zamanlarının önemli bir kısmını internet arkadaşları ile sohbet ederek harcadıkları ve bu durumunda onların gerçek dünyaya ilişkin tutumlarını önemli bir biçimde etkilediği belirtilmektedir (Simkova ve Cincera, 2004).

Araştırma bulguları psikososyal gelişim açısından değerlendirildiğinde ise, genç yetişkin olan üniversite öğrencilerinin ergenlikten aktarılan kimliğini pekiştirme veya kimliğini kazanma ile yakın ilişkiler geliştirme süreci içerisinde olmaları onların interaktif internet kullanım etkinliklerinde daha çok zaman geçirmelerine yol açabilir. Özellikle ergenlikte kimlik karmaşasını çözümleyememiş genç yetişkin, tıpkı ergenler gibi, interneti kimlik denemeleri yapmak için kullanmakta olabilir. Çünkü genç yetişkinler kimliğini yitirme endişesi duymaksızın çevresi ile yakın ilişkiler geliştirme ihtiyacıdır. Bu ihtiyacın giderilmesi için de, en risksiz ortam internet olabilir. İnternet bazı sunduğu olanaklar ile bireylerin kimliğinin, duygu ve düşüncelerinin her-

hangi bir tehdit içermeksizin; küçük düşme, eleştirilme veya yargılanma endişesi taşımaksızın özgürce hareket edebildiği bir yer haline gelebilmektedir. Ya da; çeşitli tehditler, eleştiriler, değerlendirmeler olsa bile bunun yüz yüze ilişkiler içermemesi, kimliğin gizli olması gibi olanaklar gençlerin kendilerini internet ortamı ilişkilerinde daha özgür, istekli ve doyum sağlayıcı ilişkiler yaşamasına yol açmakta olabilir. Bunun sonucunda, sosyal etkileşime yeni bir boyut getiren internet temelde araştırma, bilgi arama, kişilerarası iletişim ve iş işlemlerini kolaylaştırma amacıyla tasarlanmasına rağmen bazı kullanıcılar için yaşamın temel odağı ve direnmesi zor bir baştan çıkarıcı haline gelebilir (Nalwa ve Anand, 2003). Böylece, gençler internetin temel fonksiyonu olan bilgi sağlama işlevinin dışında; çoğunlukla sanal ortamda ilişkiler arama, paylaşımında bulunma ve doyum sağlama ile internet kullanmakta olabilirler. Bu temel kullanım biçimi de beraberinde problemlili internet kullanım belirtilerinin geliştirilmesine yol açmakta olabilir. Nitekim hızla değişen dünyada bireylerin ihtiyaçlarına doyum bulma biçimlerinin de değişerek çeşitlendiği (Kılıççı, 1989) ifade edilmektedir.

Araştırma bulguları, temel kullanım biçimi açısından problemlili internet kullanımının farklılık oluşturmakla birlikte, algılanan iletişim becerileri açısından herhangi bir farklılık ortaya koymamıştır. Bu bulgu biraz şaşırtıcıdır. Çünkü psikososyal gelişim açısından genç yetişkinlerin yakın ilişkiler geliştirme gelişim ödevleri gereği, genç yetişkinin yaşamında iletişim süreci önemli bir rol oynamaktadır. Genç yetişkinler içinde buldukları gelişimsel ortam nedeniyle arkadaşları, ailesi, öğretmenleri gibi yakın çevresi ile sürekli etkileşim içerisinde bulunmaktadırlar. Özellikle karşı cins arkadaşlık ilişkilerinde iletişim kurma biçimleri oldukça önemlidir. Bu nedenle, genç yetişkinin iletişim becerileri açısından sahip olacağı yetersizlikler onun çevresi ile yakın ilişkiler kurmasını zorlaştırır. Bu durumda, arkadaşlık ilişkileri ve duygusal arkadaşlık ilişkilerini geliştirmek ve sürdürmek de güçleşecektir. Bunun sonucunda, iletişim becerileri açısından yetersizlik yaşayan gençlerin internetin sağladığı olanaklar çerçevesinde yüz yüze iletişim yerine sanal ilişkilere yönelmesi, bu yetersizliği ortadan kaldıracak biçimde internet etkinliklerine fazla zaman ayırması ve kendini olduğundan farklı bir biçimde ifade edebilmesi olasıdır. Örneğin bir kişi, utangaçlık veya özgüven eksikliğinden dolayı romantik ilişkiler geliştirmede güçlük çekiyorsa, internet sohbet odaları veya e-mail yoluyla etkileşim yüz yüze iletişim kadar duygusal veya zengin olmamakla birlikte onlara mükemmel bir ortam sağlayacaktır (Niemz ve ark., 2005). Bu düşünce çerçevesinde, iletişim

becerileri açısından yetersizlik yaşıyan gençlerin internetin etkileşimsel ve sosyal içerikli kullanım-larını daha çok tercih edecekleri öngörülebilir. Bu öngörü-yü destekler biçimde, bağımlı olan bireyle- rin utangaçlık düzeyi çevrimiçi kişilerarası ilişkilerde göre yüz yüze ilişkilerde daha yüksek bulunurken, bağımlı olmayan bireylerde online veya yüz yüze etkileşimler de herhangi bir farklılık göstermemektedir (Yuen ve Lavin, 2004). Ayrıca, kendini sunma (self-presentational) becerileri eksik olan bireyle- rin yüz yüze yerine özellikle online sosyal etkileşimi tercih ettiği ve online sosyal etkileşim tercihinin ise olumsuz sonuçlara yol açan kompulsif internet kul- lanımını artırdığı belirtilmektedir (Caplan, 2005).

Sosyal fonksiyonu için internet kullanımı internet bağımlılık davranışında temel bir rol oynamaktadır (Li ve Chung, 2006). Araştırma bulguları internet ba- ğımlılıklarının utangaçlık düzeyinin çevrimiçi kişilere- rası ilişkilere göre yüz yüze ilişkilerde daha yüksek bulunduğunu (Yuen ve Lavin, 2004) işaret etmekte- dir. Bu bulgular, problemlı internet kullanımına iliş- kin bilişsel davranışsal modelin açıklamaları ile tutarlıdır. Model, uyumsuz bilişler veya düşüncelerin ve sosyal izolasyon/sosyal destek eksikliğinin problemlı internet kullanımı belirtilerinin sebepleri ola- bildiğini (Davis, 2001) belirtmektedir. Ancak mev- cut araştırma bulguları görünürde literatürdeki araş- tırma bulguları ile tutarlı olmayıp, bilişsel davranış- sal modeli desteklememektedir. Doğal olarak, araş- tırmanın sonuçlarının bu biçimde ortaya çıkmasının çeşitli nedenleri olabilir.

Araştırma bulgularının ortaya çıkmasında, genç yetişkinlerin iletişim becerilerinden ziyade baş- ka kişilik faktörleri önemli bir rol oynamış ola- bilir. Dolayısıyla, öğrencilerin internet kullanımla- rında sahip oldukları iletişim beceri düzeyi önem- li bir etken olarak gözükmemektedir. İletişim bece- rileri nasıl olursa olsun bireyler rahatlıkla interne- tin sunduğu etkinliklere katılabilmekte olup, ilet-işim becerilerinin yetersizliği önemli bir engel oluş- turmayabilir. Çünkü öğrenciler istediği gibi interne- tette davranabilmekte, yüz yüzü ilişkilerde sergile- yemeyeceği davranış biçimlerini rahatlıkla internet ortamında sergileyebilmektedir. Böylece, literatür- deki bulgular çerçevesinde internet kullanım içeri- ğini belirleyen faktörün temelde bireylerin ihtiyaç- ları ve kişilik özelliği olabileceği akla gelmektedir. Örneğin, yalnızlık internet bağımlılığının oluşu- munda önemli bir faktör olarak bulunmakta birlik- te, tersi durumun da olması olasıdır. Ayrıca, yalnız- lığın çok çeşitli nedenleri olabilir ve bu nedenler- den biri de iletişim becerileri açısından yetersizlik olabilir. Dolayısıyla, iletişim becerileri açısından yetersizliğin tek başına internet kullanımının içe-

riğini belirleyici olamayacağı, bazı kişilik özelliklerle- ri ile birlikte etkisinin var olabileceği düşünülebi- lir. Bunun yansıması olarak da bu araştırma bul- guları ortaya çıkmış olabilir. Bu nedenle, gençlerin internet kullanımına yol açan faktörlerin veya kul- lanım biçimlerindeki farklılıkların incelenmesinde iletişim beceri düzeyinin tek başına değil, bireyle- rin çeşitli kişilik özellikleri ile birlikte dikkate alın- ması bu bulguya ilişkin açıklamayı daha açık hale getirebilecektir. Araştırmada internetin temel kul- lanım biçimi ile iletişim becerisi arasında önem- li bir ilişki bulunamamasının bir diğer nedeni de, bu araştırmada kullanılan ölçüm biçiminden kay- naklanabilir. Araştırmada üniversite öğrencileri- nin iletişim becerileri kendi algılarına dayalı ola- rak bir kendini ifade etme ölçeği ile elde edilmiş- tir. Bu durum, belki öğrencilerin internetteki dav- ranış biçimlerini de dikkate alarak kendilerini fark- lı biçimlerde değerlendirmelerine olanak yaratmış da olabilir. Çünkü yüz yüze ilişkiler yerine internet etkinlikleri yoluyla sanal ilişkiler kuran ve bu iliş- kilerden doyum sağlayan bireylerin iletişim beceri- lerini farklı bir biçimde algılayabilmeleri ve değer- lendirebilmeleri de olasıdır. Bu durum, araştırma sonuçlarını da etkileyici bir biçimde işin içerisine karışmış olabilir.

Sonuç olarak, internet kullanım davranışı açısından bireyleri, internet kullanırken sergiledikleri dav- ranışlar açısından genel olarak sağlıklı ve sağlıklı- sız kullanıcılar olarak değerlendirmek olasıdır. Bu açı- dan değerlendirildiğinde sağlıklı kullanıcıların in- terneti günlük yaşamlarını kolaylaştıran, zenginleş- tiren ve gelişmelerine katkıda bulunan, makul sınırlar içerisinde ve gerektiğinde yararlanılan bir araç olarak kullandıklarını belirtmek olasıdır. Bu açıdan sağlıklı kullanıcıların kullanım amaçları da çoğun- lukla çevresi (veya arkadaşları/yakınları/tanıdıkları gibi kişiler) ile iletişim kurmak, çalışma yaşamın- da kullanmak, bilgi elde etmek gibi amaçlar doğrul- tusunda olmaktadır. Bununla birlikte sağlıklı kul- lanıcılar olarak nitelendirilebilecek kullanıcıların ise interneti gerçek yaşamındaki sorunlardan ka- çınmalarına veya gerçek yaşamında sağlamadığı ihtiyaçlarına doyum sağlamalarına yardım eden ve gittikçe kullanma isteğini artıran bir araç olarak kullandıkları belirtilebilir. Bu durumda ise sağlıklı kullanıcıların çoğunlukla sanal sosyal ilişkiler kur- ma, zaman geçirme, eğlenme (oyun oynama, eğlen- celi vakit geçirme, sohbet etme, paylaşımda bulun- ma ve benzeri) gibi kullanım amaçları doğrultusunda davrandığı ifade edilebilir. Bu bireylerinde problemlı internet kullanım belirtileri veya internet ba- ğımlılığı geliştirme riski taşıdıkları ileri sürülebilir. Dolayısıyla, internet kullanım fonksiyonunun in- ternet bağımlılığı ile ilişkili olması (Li ve Chung,

2006) nedeniyle internet kullanımı açısından bireyleri sağlıklı veya sağlıksız veya problemlili internet kullanım davranışı sergileyen kullanıcılar olarak ayırt etmede kullanım amacının oldukça önemli bir belirleyici olduğu belirtilebilir.

İnternet kullanımı yaşamın vazgeçilmez bir aracı haline gelmiş olmakla birlikte, internet bağımlılığı bozukluğu göz ardı edilemez. Bu nedenle, problemlili internet kullanımına yönelik çalışmalar yapmak gerekmektedir. İnsanların bilgisayar yoluyla iletişime bağımlı olmalarına yol açan tüm nedenleri keşfetmek ve sağlıklı bir biçimde öğrencilerin interneti nasıl kullanacaklarını öğretmenin yollarını aramak gerekmektedir (Simkova ve Cincera, 2004). Dolayısıyla, internete ilişkin güçlüklerin, krizin oluşması için bekleme ve sonra "parçaları toplama" anlayışından ziyade önceden tedbirler alacak bir biçimde incelenmelidir (Beard ve Wolf, 2001). Bu çerçevede, problemlili internet kullanımına/internet bağımlılığına yönelik ruh sağlığı alanında etkili iyileştirici programlar geliştirmek için, problemlili internet kullanımının/internet bağımlılığının altında yatan güdülerin daha iyi anlamaya yönelik araştırmalara ihtiyaç vardır (Young, 2004). Bu araştırma bulguları da, üniversite öğrencilerinin günümüzde yoğun bir biçimde karşılaştıkları önemli sorunlardan biri olan problemlili veya patolojik internet kullanım davranışının daha iyi anlaşılmasına katkı sağlama amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın sonuçları daha ileriki çalışmalarda ve problemlili internet kullanımına yönelik verilecek hizmetlerde dikkate alınabilir. Bununla birlikte araştırma bazı sınırlılıklara sahiptir. Araştırmanın bir sınırlılığı interneti kullanma temel nedeninin öğrencilerin algılarına dayalı olarak bir kapalı uçlu soru yardımı ile elde edilmesidir. Ayrıca, öğrencilerin iletişim becerilerine ilişkin değerlendirmeleri de onların algılamalarına dayalı bir öz bildirim ölçeği ile elde edilmiştir. Bu nedenle, araştırma sonuçlarına ilişkin nedensel çıkarımlarda bulunmak olası değildir. Bunun içinde; araştırmanın bulgularının farklı gruplar ve yöntemler ile gerçekleştirilmesi bu konuya daha fazla açıklık getirebilecektir. Yine, araştırmada temelde eğlenmek ve tanımadığı kişiler ile sosyal ilişkiler kurmak için interneti kullanan öğrencilerin sayıca azlığı nedeniyle cinsiyet açısından herhangi bir karşılaştırma yapılamamıştır. Oysa böyle bir karşılaştırma iletişim becerileri, problemlili internet kullanımı ve internet kullanım nedeni ilişkisini cinsiyet bakımından da inceleme olanağı sağlayacaktır. İleriki çalışmaların bu gibi konulara yanıt sağlayacağı umulmaktadır. Böylece, araştırmanın bulgularının belirtilen sınırlılıklar içerisinde dikkate alınması gerekmektedir.

Sonuç olarak, internetin temel olarak eğlence ve tanımadığı kişiler ile sosyal ilişkiler kurmak için kullanılmasının problemlili internet kullanım belirtilerinin sergilenmesi ile önemli derecede ilişkili olduğu anlaşılmaktadır.

University Students' Problematic Internet Use and Communication Skills according to the Internet Use Purposes

Aydoğın Aykut CEYHAN^a

Anadolu University

Abstract

This study was carried out to investigate whether the levels of university students' problematic internet use and of perceived communication skills differ with respect to their basic internet use purposes. The participants were 411 university students [215 of whom were females (52.30%) and 196 of whom were males (47.70%)]. In the study, the Problematic Internet Use Scale and the Communication Skills Evaluation Scale were applied. The analysis of the data was carried out via multivariate analysis of variance. The findings revealed that university students' perceived communication skill levels did not differ with respect to their main internet use purposes but that the levels of their problematic internet use did. In this respect, it was found that in terms of basic internet use purpose, the problematic internet use levels of the university students who "use the internet for entertainment purposes" and of those who "use the internet to establish social relationships with unfamiliar people" were significantly higher than that of those who "use the internet to obtain information." This result points out that the use of the internet for entertainment and social interaction constitutes an important risk factor for the emergence of the problematic internet use symptoms.

Key Words

Problematic Internet Use, Internet Addiction, Communication Skill, University Student.

The internet, thanks to a number of opportunities it provides, facilitates, diversifies, enriches and develops human life. Despite the contributions of the internet to human life, it also brings the problems and these problems rise day after day. Therefore, like other technological tools, problematic human behavior regarding the internet use has also started to accompany the opportunities and facilities provided by the internet. Such negative behaviors of the internet users tend to increase in future due to the increases in the variety of its use, its duration, and to the decrease in user age. Recently, the internet use has increased rapidly and this increase has a potential for leading to pathological/problematic internet use or the internet addiction (Chou, Condrón, & Belland, 2005; Nalwa & Anand, 2003)

Problematic internet use or the internet addiction is used to describe the over-use of the internet and the effects of the problems it creates. In addition to these two concepts, various concepts such as the internet dependency, pathological internet use, the internet addiction disorder can also be used to depict the internet related behaviors (Beard & Wolf, 2001; Chou et al., 2005; Young, 1998). Because of this variety in the internet related concepts, terminology in the literature is a problem (Chou et al., 2005). In fact, ongoing discussions about whether the internet addiction takes place in forthcoming the Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM) versions continue (Dowling & Quirk, 2008). In this framework, the preference for the concepts of problematic, excessive or maladaptive internet use is more appropriate because of the associated meanings (Beard, 2002; Beard & Wolf, 2001). Problematic internet use is meant to be an inability to control the internet use that causes to distress and dysfunctions in daily life (Shapira, Goldsmith, KeekJr, Khosla, & McElroy, 2000). In this respect, problematic internet use is

^a *Correspondence:* Assoc. Prof. A. Aykut CEYHAN, Anadolu University, Faculty of Education, Division of Guidance and Psychological Counseling, 26470 Eskişehir/Turkey. E-mail: aceyhan@anadolu.edu.tr. Phone: +90 222 3350580-3526 Fax: +90 222 3350579

described as one type of impulse control disorder (Schmitz, 2005; Shapira et al., 2000; Shapira et al., 2003; Young, 1998, 2004).

In literature, a great deal of research on problematic internet use shows that overuse of the internet and problematic/pathological internet use or the internet addiction have a significant relationship with such factors as loneliness (Ceyhan & Ceyhan, 2008; Erdoğan, 2008; Keser Özcan & Buzlu, 2007; Moody, 2001; Nalwa & Anand, 2003, Whang, Lee, & Chang, 2003), low self-esteem (Niemz, Griffiths, & Banyard, 2005; Wu & Cheng, 2007; Yang & Tung, 2007), depression (Ceyhan & Ceyhan, 2008; Keser Özcan & Buzlu, 2007; Yang & Tung, 2007; Yen, Ko, Yen, Wu, & Yang, 2007; Whang et al., 2003; Young & Rogers, 1998), the symptoms of antisocial tendencies and external control (A. A. Ceyhan & E. Ceyhan, 2007), psychological symptoms (Ceyhan, 2008), shyness (Chak & Leung, 2004), social disinhibition (Niemz et al., 2005), low social support (Keser Özcan & Buzlu, 2007; Wu & Cheng, 2007) and pleasure with the internet (Aslanbay, 2006). These research results demonstrate that problematic internet use is not independent of individuals' various psychosocial characteristics. Furthermore, some personal and psychosocial characteristics are likely to play a determinant role in inclining individuals' basic internet use purposes. Individuals use the internet for various purposes. The internet use has generally motives such as communication, entertainment, and information gathering (Shaw & Gant, 2002). Pathological users were more likely to use the internet for more reasons such as recreation, non-real-life social contacts, and emotional support (Morahan-Martin & Schumacher, 2000). Considering these internet use purposes, individuals generally use the internet to obtain information, entertain themselves, establish communication with acquaintances or with relatives, and establish social relationships with unfamiliar people. The probability of the emergence of individuals' problematic internet use behavior or the potential of their addiction to the internet changes depending on their internet use purposes (Meerkerk, Van Den Eijden, & Garretsen, 2006). The internet addiction is considered to be a complex phenomenon including a number of different types of behavior and possibly different types of addiction (Niemz et al., 2005). Similarly, it is stated that the internet itself does not cause addiction and that specific uses of the internet play an important role for the development of pathological internet use (Young, 1998).

In literature, there are studies concerned with the

basic internet use purposes. The results of these studies revealed that the problematic internet users/internet addicts use the two-way communication functions of the internet predominantly (Young, 1998); that they spend most of their time in the synchronous communication environment (Leung, 2004); and that they have an explicit tendency towards interactive uses (Thatcher & Goolam, 2005). At the same time, research findings are consistent with the view that the internet itself does not cause addiction and that certain specific uses of the internet, especially its interactive functions, contribute to the development of pathological internet use (Chou et al., 2005). When these research findings are taken into consideration, it is seen that the internet use purpose alone acts as a significant determiner in distinguishing unhealthy internet users or those who have problematic internet use behaviors from healthy individuals in terms of the internet use. In addition, it was found that the problematic internet users use the internet mostly for entertainment, social activities, and interactive virtual games. Therefore, when examining the internet addiction, the content of the internet use should also be taken into account (Hall & Parsons, 2001). Hence, the present study investigates the relationship between the internet use purposes of university students, who are young adults, and their problematic internet use behavior.

The use of the internet has increased in recent years especially among youth (Johansson & Göttestam, 2004). Therefore, university students are prone to the development of the internet addiction or problematic internet use (Anderson, 2001; Kim, 2007; Nalwa & Anand, 2003). The reason is that university students use the internet as a part of their education or of their courses (Kim, 2007; Nalwa & Anand, 2003) and can access to the internet easily at university campuses (Anderson, 2001; Kim, 2007). Moreover, the psychological and environmental factors in university students' lives lead to the establishment of an environment in which the internet addiction may significantly influence them (Hall & Parsons, 2001) because university students are likely to encounter with a variety of difficulties or problems in their academic lives. The effort to cope with such difficulties and to satisfy the needs can play an important role in students' life quality and their mental health. According to Erikson's psychosocial development theory, university students or young adults are in a developmental period ruled over by conflict of intimacy versus isolation. For a healthy personality develop-

ment, young adults are required to overcome this developmental conflict by building skills in establishing close relationships with others. Therefore, the period of young adulthood which also includes university years is a period in which adolescence developmental tasks are consolidated, i.e., identity is formed and close relationships are established (Kılıççı, 1989). Young adults who do not establish intimate relationship or avoid intimate relationships due to anxiety to lose his/her identity may have a sense of isolation (Öztürk, 1994). In this respect, developmental tasks such as identity formation and the establishment of close relationships may constitute two basic stress factors for university students. These stress factors can cause individuals to show problematic internet behavior in an environment in which they can easily access to the internet (Hall & Parsons, 2001). The youth described as the internet addicts are less likely to overcome the developmental crisis (Huang, 2004). In order to avoid problems such as the problematic internet use accompanied by the developmental problems, university students should achieve their developmental tasks and be able to deal with various difficulties in life. Thus, it is quite important for university students to have effective communication skills that will help to establish good relationships with others.

Young adults, like every individual, are in need of effective communication skills to establish effective interpersonal relationships with others. Effective interpersonal relationships are based on communication and that failure to establish a healthy communication results in various problems like loneliness (Korkut, 1996). For example, while some young individuals do not experience problems when meeting new people or developing new relationships, others have difficulty in establishing close relationships because they are weak in terms of social skills (Anderson, 2001). Therefore, the establishment of effective communication requires some interrelated skills (Korkut, 1999). Effective communication skills refer to effective-listening and responding behaviors that facilitate relationships among people (Korkut, 1996, 2005). These communication skills are acquired through experiences in life (Korkut, 1996) and should be taught to children and youth starting from early ages (Korkut, 1999). Research findings indicate that perceived communication skills of individuals who want to be with others are higher than that of those who prefer loneliness (Korkut, 1999) because personal, social, and general adjustment levels of the youth perceiving themselves to have effective

communication skills are higher as well (Ceyhan, 2006). In line with these explanations and research findings, it can be stated that having effective communication skills could be considered as a fundamental factor for identity development and the establishment of close relationships which are developmental tasks of young adults. In this respect, ineffective communication skills of young adults may cause various problems in their lives and constitute an important risk factor for the internet use behavior and its content.

Consequently, the fact that researchers investigate various characteristics of young adults - such as communication skills - in terms of the internet use purposes will result in significant contributions to the understanding of the results caused by their internet use behavior and to the understanding of the reasons for their behavior or for the pathology underlying their behavior. This study aims at determining whether university students' problematic internet use behavior and their levels of communication skills as they perceived differ significantly with respect to their basic internet use purposes.

Method

Participants

The present study employed a total of 411 university students attending to various academic programs at Anadolu University. The research data group included 215 female (52.30%) and 196 male (47.70%) students. Among all the participants, 170 (41.30%) were freshmen, 60 (14.60%) were sophomores, 114 (27.70%) were juniors and 61 (14.80%) were seniors. Of all the participants, six (1.40%) students did not respond to the data booklet.

Measures

The Problematic Internet Use Scale (PIUS): The PIUS was developed by Ceyhan, Ceyhan, and Gürcan (2007) with the premise that the intensity of the internet use could change in a range from normal to pathological state. The scale consists of 33 items and produces scores between 33 and 165. The higher scores mean unhealthy internet use of individuals and demonstrate that their lives are negatively influenced and that they could have a tendency towards such pathology as internet addiction (Ceyhan et al., 2007).

The factor analysis results of the scale revealed that the scale was made up of three subscales such as negative results of the internet, social benefit/social

comfort and overuse. These three factors together explained 48.96% of the total variance. The correlation between the scale and the Davis's Online Cognitive Scale-Turkish adaptation (Keser Özcan, & Buzlu, 2005) was found as 0.61. The internal consistency coefficient of the PIUS (α) was found as 0.94. The item total-score reliability coefficients ranged between 0.31 and 0.70 ($p < .001$). The test-retest correlation of the scale was computed as 0.81 ($p < .001$) (Ceyhan et al., 2007).

The Communication Skills Assessment Scale (CSAS): The CSAS was developed by Korkut (1996) for the purpose of determining how individuals' communication skills are evaluated. CSAS, a five-item Likert-type scale, is made up of 25 positive statements that cover evaluations regarding communication skills. The total score to be obtained from the scale ranges between 25 and 125. The higher scores show that the individual has positive evaluations regarding his or her own communication skills. The validity and reliability studies of the scale conducted by Korkut (1999) revealed that the validity coefficients of CSAS with the Empathic Tendency Scale were .48 for adults and .52 for university students. As for the reliability studies of the CSAS, it was found that the internal consistency coefficients of the scale were .75 for adults, and .86 for university students. The retest reliability coefficient of the scale was calculated as 0.78 (Korkut, 1999).

Information Questionnaire: In the study, an information questionnaire was developed to obtain demographic information about participants and their internet use behavior. The questionnaire included questions related to such information as gender and grades and their basic internet use purposes (e.g., What is your basic internet use purpose? Obtaining information, entertainment, establishing social relationships with unfamiliar people, and establishing communication with acquaintances and relatives).

Procedure

A total of 439 students participated in the study. However, the statistical analyses were carried out for 411 students since 11 students did not respond to the data collection instruments as required and the scores of 17 students were extreme values. For the analyses of the research data, multivariate analysis of variance (MANOVA) was applied.

Findings

The present study investigated whether university students' problematic internet use behavior and their levels of communication skills they perceived differ with respect to their basic internet use purposes. By this aim, first, Mahalanobis distance values were calculated to see whether there were extreme values regarding the variables found in the analysis, and the extreme values that spoil the multivariate normality ($X^2=5.99$, $sd=2$) were determined. As a result, the data obtained from 17 students were found to be at extremes and thus were not included in analysis.

Following this, in order to determine whether the means of the groups formed according to basic internet use purpose differed significantly, MANOVA was run. For this purpose, the equivalence of covariance matrices was examined, and the test results were found to meet the assumption for equivalence of covariance (Box's $M=9.09$, $F=0.99$, $p=.44$). At the same time, the assumption for equivalence of variance between groups was also met (Levene's Test results: for PIUS $F=2.07$, $p=.10$ and for CSAS $F=0.74$, $p=.53$). In addition, Wilks' Lambda test results revealed that university students' levels of problematic internet use or the levels of their communication skills they perceived differed significantly with respect to their basic internet use purposes ($\Lambda=.92$, $F=5.86$, $p=.001$).

Since the statistics of MANOVA were significant, the tests of between-subjects effects were taken into consideration. For these analyses, Benferroni correction was used to reduce the likelihood of making a Type I error and thus, the adjusted alpha level was determined as .025. The results of the analysis demonstrated that university students' levels of problematic internet use differed significantly with respect to their basic internet use purposes [$F(3,407)=11.58$, $p=.001$]. In addition, university students' levels of communication skills they perceived did not differ significantly in terms of their basic internet use purposes [$F(3,407)=.56$, $p=.64$]. Following this, the source of the difference regarding the university students' levels of problematic internet use with respect to their basic internet use purposes was examined via post hoc multiple comparison tests. To control for a Type I error risk in the multiple comparisons, Benferroni-adjusted alpha level was determined as .004.

The results of the analysis revealed that among the paired comparisons, only the means for "using the internet to obtain information", "using the internet for entertainment" and "using the internet

to establish social relationships with unfamiliar people" differed significantly ($p < .001$). Therefore, it was found that the university students' levels of problematic internet use for the basic purpose of obtaining information were significantly lower than that of those who used the internet primarily to establish social relationships with unfamiliar people and those who used the internet primarily for entertainment. As for the other paired comparisons, no significant difference was found.

Discussion

Research findings indicate that university students' levels of problematic internet use differ significantly with respect to their basic reasons for the internet use, but did not differ significantly in terms of their communication skills. In this respect, when their basic internet use purposes were examined with respect to the problematic internet use, it was seen that the levels of problematic internet use behavior of university students who used the internet to entertain themselves and to establish social relationships with unfamiliar people was higher than that of those who used the internet primarily to obtain information. This result shows that the possibility of the development of problematic internet use behavior may change with respect to the internet use purpose (Meerkerk et al., 2006) and that the basic internet use purpose could be an important determiner of the emergence of problematic internet use behavior. In addition, research findings support the view that the internet itself does not cause addiction - according to various other research results - and that its specific uses, especially its interactive functions, contribute to the development of pathological internet use, though (Chou et al., 2005).

In literature, there are a number of studies demonstrating the relationship between the problematic internet use or internet addiction and the internet use purposes. When the findings of these studies (Boies, Cooper, & Osborne, 2004; A. A. Ceyhan, 2007; E. Ceyhan, 2007; E. Ceyhan & A. A. Ceyhan, 2007; Ceyhan, Ceyhan, & Kurtyılmaz., 2009; Chak & Leung, 2004; Leung, 2004; Keser Özcan & Buzlu, 2007; Kesici & Şahin, 2009; Meerkerk et al., 2006; Morahan-Martin & Schumacher, 2003; Yang & Tung, 2007; Young, 1998) are taken into consideration, it is seen that the internet use purpose acts as a significant determiner in distinguishing unhealthy/problematic internet users from healthy users in terms of their internet use, and the internet users who do not have problematic internet use behavior prefer to use the internet primarily to obtain

information, while problematic internet users tend to use the internet more for entertainment, social activities, and interactive virtual games. This result is consistent with the findings of the present study and clearly emphasizes the fact that the use of the internet primarily for entertainment and for social interaction could constitute an important risk factor for the development of problematic internet use symptoms.

There might be various reasons why university students are using the internet to entertain themselves and to establish social relationships with unfamiliar people show more symptoms of problematic internet use behavior than that of those who use the internet primarily for the purpose of obtaining information. Various factors such as accessing to the internet easily, following the renovations without experiencing any difficulty, having enough spare time for out-of-class activities, and using the computer technology for educational activities create an environment for university students in which they spend more time using the internet and thus end up with overuse of the internet. When - as required by the developmental period they are in - university students in such an environment experience multi-dimensional problems such as accommodation, nutrition, finance, educational life, and relationships with friends, they could choose to use the internet as a way of escape. In this way, the internet may become a tool for students to avoid or escape from problems, to entertain themselves and to share and freely spend time getting acquainted with new people. For example, some students may now and then consider the internet as an environment in which they can relax by forgetting their problems rather than trying to overcome them. Thus, the internet addiction provides a virtual content that helps escape from difficulties or problematic situations or personal challenges. In this respect, the internet addicts use the computer less as a tool to gather information but more as a psychological escape from coping with problems in life (Young, 2004).

Research results demonstrate that individuals addicted to the internet experience financial and interpersonal problems as well as problems in the issues of family, school, and health (Yang & Tung, 2007) and that they show more effort to escape from the realities of life than those who are not the internet addicts (Whang et al., 2003). Therefore, students prefer to use the internet for its functions of entertainment and of getting acquaintance with new people. In this way, they feel more satisfied yet

may get exposed to the negative results of the overuse of the internet. Furthermore, it may become a very important problem for some university students to use their spare time better in their daily lives. If young adults cannot easily adapt to the environment, do not feel themselves as a part of a group or join that group, or do not have the necessary skills or opportunities to participate in various socio-cultural and sports activities, then they may tend to overuse the internet. In this context, internet may become an indispensable tool for fun and sharing instead of a tool for obtaining information for youth. For instance, it is stated that the majority of chat users are youth, and spend most of their times by making chat with friends from the internet, which affects their attitudes toward real life dramatically (Simkova & Cincera, 2004).

When the research results are taken into consideration in terms of psychosocial development, it is a fact that university students are in a process of forming or strengthening their identities and developing close relationships with others as young adults spend more time on interactive activities on the internet. Especially young adults who have been unable to overcome the identity disorder during their adolescence are likely to use the internet to do identity experiments just as adolescents do. The reason is that young adults, without worrying about losing their identities, are in need of developing close relationships with their environment. The internet could be the most riskless environment to meet such a need. The internet, with its certain opportunities, could become an environment in which individuals can freely take actions without feeling anxious about being humiliated, criticized, or judged and without giving any harm to their identity, feelings, and thoughts. In addition, even if the young receive various threats or negative critics or evaluations, they may experience satisfactory relationships via the internet since such an environment includes no face-to-face relationships and helps them hide their real identities. As a result, although the internet, which gives a new dimension to social interaction, was designed basically to carry our research, search for information, communicate with others and facilitate business applications, it may become a principal focus of life and a temptation difficult to resist (Nalwa & Anand, 2003). Thus, the youth may use the internet mostly for sharing, seeking for relationships and for satisfying themselves in the virtual environment rather than obtaining information, which is the basic function of the internet. This way of using the internet is likely to result in the development of

problematic internet use symptoms. It is believed that in the rapidly changing world, various ways of satisfying one's own needs have occurred (Kılıççı, 1989).

Research findings revealed that the problematic internet use differs with respect to the internet use purposes yet does not differ in terms of the perceived communication skills. This finding is somewhat surprising because the communication process plays an important role in young adults' lives for establishing close relationships for the management of one developmental task of psychosocial development process. Due to the developmental environment they are in, young adults are in constant interaction with their immediate environment such as their friends, families, and teachers. The way of establishing communication in their relationships especially with the opposite sex is quite important. Therefore, the inefficiencies of young adults in communication skills will make it difficult for them to establish close relationships with their environment. Then, it will also be difficult to develop and maintain relationships with friends as well as love-affairs with the opposite sex. Thus, the youth with ineffective communication skills are more likely to prefer virtual rather than face-to-face relationships due to the opportunities provided by the internet, to spend enough time on internet activities to avoid their inefficiencies in communication skills, and to express themselves different from whom they normally are. For example, if a person has difficulty in establishing romantic relations due to shyness or the lack of self-confidence, interactions via chat rooms or e-mail on the internet will provide an excellent environment though not as rich and romantic as face-to-face communication (Niemz et. al., 2005). In line with this view, it could be predicted that adults with ineffective communication skills will prefer to use the internet due to its interactional and social content. As a support to this prediction, the shyness level of the internet addicts was found higher in face-to-face relationships than in interpersonal online relationships, while there was no significant difference in online or face-to-face interactions for individuals who were not addicted to the internet (Yuen & Lavin, 2004). Furthermore, it was reported that individuals lacking self-presentation skills prefer especially online social interaction to face-to-face relationships and that such a preference for online social interaction increases compulsive internet use that leads to negative results (Caplan, 2005).

The use of the internet for its social function plays a fundamental role in the internet addiction behavior (Li & Chung, 2006). According to research findings, the shyness levels of the internet addicts are higher in face-to-face relationships than in interpersonal online relationships (Yuen & Lavin, 2004). These findings are consistent with the explanations provided by the cognitive behavioral model regarding problematic internet use (Davis, 2001). However, the present research findings do not seem to be parallel to those reported in related literature or support the cognitive behavioral model. Naturally, there could be various reasons why the present study has revealed such research findings.

First of all, several personality factors rather than the communication skills of the young adults might have played a significant role in the findings. Therefore, the students' levels of communication skills in their internet use do not seem to act as a factor. Regardless of their communication skills, individuals can easily take part in the activities provided by the internet. Thus, their inefficiencies in communication skills may not be an obstacle for them because students can behave in whatever way they want and can show any behavior that they may not show in face-to-face relationships. Thus, in line with the findings reported in the related literature, it could be thought that the factor that determines the content of the internet use could basically be the needs of individuals and their personality traits. For example, loneliness could be an important factor that leads to the internet addiction, yet the opposite could also be true. In addition, there could be various reasons for loneliness, and one of these reasons might be individuals' inefficiencies in communication skills. Therefore, it could be thought that inefficiency in communication skills may not determine the content of the internet use alone yet may have an effect on the content of the internet use together with certain personality traits. The present research findings might have occurred as a reflection of this. Hence, when examining the factors leading to the internet use and the differences in the internet use purposes, considering the level of the communication skills of the young and their personality traits together will help explain the cause of the present finding. Another reason why no significant relationship was found between the basic internet use purposes and communication skills could be the instruments used in the present study. In the study, the university students' communication skills were measured by the use of a self-report scale based on their own perceptions. This situation might

have caused the students to evaluate themselves in different ways since they might have considered their behavior on the internet. The reason is that individuals who establish virtual relationships via the internet rather than face-to-face relationships and who are satisfied with the former are likely to perceive and evaluate their communication skills in different ways. This might have influenced the present research findings.

The research findings could be taken into consideration for future studies and for services to be given regarding the problematic internet use. In addition, the present study has some limitations. One limitation of the present study is that the basic internet use purpose was revealed through a close-ended question based on the students' perceptions. Moreover, the evaluations regarding the students' communication skills were obtained via a self-report scale based on their perceptions. Therefore, it is not possible to make causal deductions based on the research results. Thus, the replication of the study with different groups and methods would clarify the present research findings. Besides, in the present study, due to the limited number of the students using the internet to entertain themselves and to establish social relationships with unfamiliar people, no comparison was made with respect to the gender of the students. In fact, such a comparison will provide an opportunity to examine the relationship between communication skills and the problematic internet use and the internet use purpose with respect to the gender of the participants. It is expected that future studies will provide insights in this study area. Therefore, the findings of the present study should be taken into account considering the limitations stated. To conclude, it is seen that the use of the internet for the basic purpose of entertaining oneself and of establishing social relationships with unfamiliar people has a significant relationship with the problematic internet use symptoms.

References/Kaynakça

- Anderson, K. J. (2001). Internet use among college students: An exploratory study. *Journal of American College Health, 50* (1), 21-26.
- Aslanbay, M. (2006). *A compulsive consumption: Internet use addiction tendency. The case of Turkish high school students*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Beard, K. W. (2002). Internet addiction: Current status and implications for employees. *Journal of Employment Counseling, 39*, 2-11.

- Beard, K. W., & Wolf, E. M. (2001). Modification in the proposed diagnostic criteria for internet addiction. *Cyberpsychology & Behavior*, 4 (3), 377-383.
- Boies, S. C., Cooper, A., & Osborne, C. S. (2004). Variations in internet-related problems and psychosocial functioning in online sexual activities: Implications for social and sexual development of young adults. *CyberPsychology & Behavior*, 7 (2), 207-230.
- Caplan, S. E. (2005). A social skill account of problematic internet use. *Journal of Communication*, 55 (4), 721-736.
- Ceyhan, A. A. (2006). An investigation of adjustment levels of Turkish university students with respect to perceived communication skill levels. *Social Behavior and Personality*, 34 (4), 367-379.
- Ceyhan, A. A. (2007). Comparison of Turkish problematic and non-problematic internet users. R. Revetria, A. Cecchi, V. Mladenov, & A. Zemliak (Eds.), *Proceedings of 6th WSEAS International Conference on Education and Educational Technology* (pp.128-132). Venice: WSEAS Press.
- Ceyhan, A. A. (2008). Predictors of problematic internet use on Turkish university students. *CyberPsychology & Behavior*, 11 (3), 363-366.
- Ceyhan, A. A. ve Ceyhan, E. (2007). Üniversite öğrencilerinin problemli internet kullanımı düzeyleri ile denetim odağı, antisosyal eğilim ve sosyal normlara uyum düzeyleri arasındaki ilişkiler. E. Erginer (Ed.), *16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi* içinde (s. 77-82). Tokat: Gaziosmanpaşa Üniversitesi.
- Ceyhan, A. A., & Ceyhan, E. (2008). Loneliness, depression and computer self-efficacy as predictors of problematic internet use. *CyberPsychology & Behavior*, 11 (6), 699-701.
- Ceyhan, E. (2007). University students' problematic internet use in terms of reasons for internet use. R. Revetria, A. Cecchi, V. Mladenov, & A. Zemliak (Ed.), *Proceedings of 6th WSEAS International Conference on Education and Educational Technology* (pp. 25-29). Venice: WSEAS Press.
- Ceyhan, E., & Ceyhan, A. A. (2007). An investigation of problematic internet usage behaviors on Turkish university students. In H. Uzunboylu & N. Çavuş (Eds.), *Proceedings of 7th International Educational Technology Conference Volume II* (pp. 115-120). North Cyprus: Near East University.
- Ceyhan, A. A., Ceyhan, E. ve Kurtulmaz, Y. (2009). Problemli ve problemli olmayan internet kullanımına sahip üniversite öğrencilerinin özellikleri. H. Asutay ve E. (Budak) Bayır (Ed.), *Uluslararası 5. Balkan Eğitim ve Bilim Kongresi* içinde (s. 470-474). Edirne: Trakya Üniversitesi.
- Ceyhan, E., Ceyhan, A. A. ve Gürcan, A. (2007). Problemli İnternet Kullanımı Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7, 387-416.
- Chak, K., & Leung, L. (2004). Shyness and locus of control as predictors of internet addiction and internet use. *Cyberpsychology & Behavior*, 7 (5), 559-570.
- Chou, C., Condrón, L., & Belland, J. C. (2005). A review of the research on internet addiction. *Educational Psychology Review*, 17 (4), 363-388.
- Davis, R. A. (2001). A cognitive-behavioral model of pathological internet use. *Computers in Human Behavior*, 17 (2), 187-195.
- Dowling, N. A., & Quirk, K. L. (2008). Screening for internet dependence: Do the proposed diagnostic criteria differentiate normal from dependent internet use? *CyberPsychology & Behavior*, 12 (1), 1-7.
- Erdoğan, Y. (2008). Exploring the relationships among internet usage, internet attitudes and loneliness of Turkish adolescents. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 2 (2). Retrieved February 15, 2010 from <http://cyberpsychology.eu/view.php?cisloclanku=2008111802&article=4>.
- Hall, A. S., & Parsons, J. (2001). Internet addiction: College student case study using best practices in cognitive behavior therapy. *Journal of Mental Health Counseling*, 23 (4), 312-327.
- Huang, Y-R. (2004). Identity and intimacy crises and their relationship to internet dependence among college students. *CyberPsychology & Behavior*, 9 (5), 571-576.
- Johansson, A., & Götestam, G. (2004). Internet addiction: Characteristics of a questionnaire and prevalence in Norwegian youth (12-18 years). *Scandinavian Journal of Psychology*, 45, 223-229.
- Keser Özcan, N. ve Buzlu, S. (2005). Problemli internet kullanımını belirlemede yardımcı bir araç: "İnternette Bilişsel Durum Ölçeği"nin üniversite öğrencilerinde geçerlik ve güvenilirliği. *Bağımlılık Dergisi*, 6, 19-26.
- Keser Özcan, N., & Buzlu, S. (2007). Internet use and its relation with the psychosocial situation for a sample of university students. *Cyberpsychology & Behavior*, 10 (6), 767-772.
- Kesici, Ş., & Şahin, İ. (2009). A comparative study of uses of the internet among college students with and without internet addiction. *Psychological Reports*, 105, 1103-1112.
- Kılıççı, Y. (1989). *Okulda ruh sağlığı*. Ankara: Şafak Ofset.
- Kim, J-U. (2007). A Reality therapy group counseling program as an internet addiction recovery method for college students in Korea. *International Journal of Reality Therapy*, 26 (2-3), 3-9.
- Korkut, F. (1996). İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinin geliştirilmesi: Güvenirlilik ve geçerlik çalışmaları. *Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2 (7), 18-23.
- Korkut, F. (1999). Üniversite öğrencilerinin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi. B. Özer ve ark. (Ed.), *4. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri 4* içinde (s. 208-218). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Korkut, F. (2005). Yetişkinlere yönelik iletişim becerileri eğitimi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 143-149.
- Leung, L. (2004). Net-Generation attributes and seductive properties of the internet as predictors of online activities and internet addiction. *CyberPsychology & Behavior*, 7 (3), 333-347.
- Li, S. M., & Chung, T. M. (2006). Internet function and internet addictive behavior. *Computers in Human Behavior*, 22 (6), 1067-1071.
- Meerkerk, G. J., Van Den Eijnden, R. J. J. M., & Garretsen, H. F. L. (2006). Predicting compulsive internet use: It's all about sex! *Cyberpsychology & Behavior*, 9 (1), 95-103.
- Moody, E. J. (2001). Internet use and its relationship to loneliness. *Cyberpsychology & Behavior*, 4 (3), 393-401.
- Morahan-Martin, J., & Schumacher, P. (2000). Incidence and correlates of pathological internet use among college students. *Computers in Human Behavior*, 16 (1), 13-29.
- Morahan-Martin, J., & Schumacher, P. (2003). Loneliness and social uses of the internet. *Computers in Human Behavior*, 19 (6), 659-671.
- Nalwa, K., & Anand, A. P. (2003). Internet addiction in students: A cause of concern. *Cyberpsychology & Behavior*, 6 (6), 653-656.

- Niemz, K., Griffiths, M., & Banyard, P. (2005). Prevalence of pathological internet use among university students and correlations with self-esteem, the general health questionnaire (GHQ), and disinhibition. *CyberPsychology & Behavior*, 8 (6), 562-570.
- Öztürk, O. (1994). İnsanın sekiz evresi. O. Öztürk (Ed.). *Ruh sağlığı ve bozuklukları içinde* (s.89-99). Ankara: Medikomat Basın Yayın.
- Schmitz, J. M. (2005). The interface between impulse-control disorders and addictions: Are pleasure pathway responses shared neurobiological substrates? *Sexual Addiction & Compulsivity*, 12, 149-168.
- Shapira, N. A., Goldsmith, T. D., KeekJr, P. E., Khosla, U. M., McElroy, S. L. (2000). Psychiatric features of individuals with problematic internet use. *Journal of Affective Disorders*, 57 (1-3), 267-272.
- Shapira, N. A., Lessig, M. C., Goldsmith, T. D., Szabo, S. T., Lazoritz, M., Gold, M. S., et al. (2003). Problematic internet use: Proposed classification and diagnostic criteria. *Depression and Anxiety*, 17, 207-216
- Shaw, L. H., & Gant, L. M. (2002). Users divided? Exploring the gender gap in internet use. *CyberPsychology & Behavior*, 5 (6), 517-527.
- Simkova, B., & Cincera, J. (2004). Internet addiction disorder and chatting in the Czech Republic. *Cyberpsychology & Behavior*, 7 (5), 536-539.
- Thatcher, A., & Goolam, S. (2005). Defining the South African internet "addiction": Prevalence and biographical profiling of problematic internet users in South Africa. *South African Journal of Psychology*, 35 (4), 766-792.
- Whang, L. S. M. W., Lee, S., & Chang, G. (2003). Internet over-users' psychological profiles: A behavior sampling analysis on internet addiction. *CyberPsychology & Behavior*, 6 (2), 143-150.
- Wu, C. S., & Cheng, F. F. (2007). Internet cafe addiction of Taiwanese adolescents. *CyberPsychology & Behavior*, 10 (2), 220-225.
- Yang, S.C., & Tung, C. J. (2007). Comparison of Internet addicts and non-addicts in Taiwanese high school. *Computers in Human Behavior*, 23 (1), 79-96.
- Yen, J. Y., Ko, C. H., Yen, C. F., Wu H. Y., & Yang, M. J. (2007). The comorbid psychiatric symptoms of internet addiction: Attention deficit and hyperactivity disorder (ADHD), depression, social phobia, and hostility. *Journal of Adolescent Health*, 41 (1), 93-98.
- Young, K. S. (1998). Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. *CyberPsychology & Behavior*, 1 (3), 237-244.
- Young, K. S. (2004) Internet addiction: A new clinical phenomenon and its consequences. *American Behavioral Scientist*, 48, 402-415.
- Young, K. S., & Rogers, R. C. (1998). The relationship between depression and internet addiction. *CyberPsychology & Behavior*, 1 (1), 25-28
- Yuen, C. N., & Lavin, M. J. (2004). Internet dependence in the collegiate population: The role of shyness. *CyberPsychology & Behavior*, 7 (4), 379-383.

